

вітчизняними промисловими підприємствами конкурентних переваг на міжнародному ринку промислової продукції та подальше збереження технологічного розриву з розвинутими країнами світу. Саме відсутність виробництва сучасної високотехнологічної промислової продукції та технологічна відсталість виробничої бази й надалі продовжує витіснити промислові підприємства України з загальносвітового ринку промислової продукції.

УДК 658.7:338.5

КОРПОРАТИВНІ ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІТРАТАМИ

Кірдіна О.Г., д.е.н., професор (УкрДУЗТ)

Процеси інтеграції, інформатизації, глобалізації, що відбуваються на всіх ієрархічних рівнях економіки, вимагають розробки нових підходів до управління економікою як на макрорівні, так і на рівні окремих корпоративних структур. У цьому напрямку ключову роль відіграє логістичний контроль господарської діяльності, який відображає принципи, методи, функції логістичного управління господарською діяльністю та на основі врахування відомої тріади «розрахунок – вигода – споживач» забезпечує формування відповідних конкурентних переваг.

Для вітчизняних корпоративних структур основними критеріями забезпечення конкурентних переваг є наявність високотехнологічного виробництва, спроможність швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища в реальному масштабі часу, здатність забезпечувати необхідну якість при мінімальних витратах, висока гнучкість в стратегічному та оперативному управлінні витратами. Тому використання в сучасних умовах корпоративних логістичних систем управління витратами цих структур є досить актуальним. Необхідність впровадження корпоративних логістичних систем управління витратами також обумовлено тим, що традиційні методи

внутрішньогосподарського контролю не забезпечують повноту, достатність, оперативність інформації про обсяги витрат, та, в результаті, здійснюють негативний вплив на кінцевий сукупний результат функціонування.

На відміну від внутрішнього контролю корпоративні логістичні системи управління витратами покликані створити відповідні ланцюги цінностей через весь ланцюг створення вартості та забезпечити можливість прийняття адекватних управлінських рішень. Вони є упорядкованим та безперервним процесом відслідковування, обробки, аналізу логістичної інформації для виявлення відхилень в логістичних показниках, з'ясування причин їх виникнення з одночасним коригуванням поставлених завдань.

Для забезпечення ефективного управління витратами в корпоративних структурах впровадження корпоративних логістичних систем управління витратами має відповідати таким вимогам:

- 1) адекватність цілям управління та інтеграція на різних етапах управлінського процесу;
- 2) врахування основних факторів, що впливають на функціонування логістичної системи та врахування взаємозв'язків між ними;
- 3) відображення особливостей діяльності логістичної системи, деталізація логістичних показників та всіх її елементів;
- 4) гнучкість та адаптованість до умов вирішення поставлених завдань;
- 5) ефективність, що полягає у перевищенні результатів від функціонування системи над витратами на реалізацію даної системи.

Для виконання поставлених завдань впровадження корпоративних логістичних систем управління витратами доцільно формувати за такими напрямками:

1. Диференціювання і структурування видів логістичних витрат та доходів за центрами відповідальності. В даному випадку важливим є врахування нового підходу до виділення центрів відповідальності, який передбачає функціонування в корпоративній структурі поряд з традиційними центрами витрат, доходу, прибутку, інвестицій додатково центру створення вартості.

2. Чітке розмежування між елементами логістичної системи логістичних функцій. В даному випадку корпоративна структура має розглядатися як логістична система, в якій її елементами виступають підприємства-учасники та їх підрозділи. При цьому логістичні функції мають виконуватися чітко визначеними елементами. Це дозволить посилити рівень контролю за дієвістю елементів логістичної системи, визначити найбільш масивні та значимі функції для кожного елемента, та, в результаті, оцінити допустимі витрат на їх виконання.

3. Створення повноцінного інформаційно-аналітичного забезпечення. Реалізація зазначеного напрямку передбачає розробку методів здійснення контролю, визначення обсягів контролю, обґрунтування величин, які підлягають контролю в часовому та змістовному розрізах, постановку агрегованих завдань. Формування аналітичної інформації має здійснюватися із дотриманням встановлених схем, які включають розробку архітектури інформаційної системи, стандартизацію інформаційно-логістичних ланцюгів, вибір методів обробки інформації, збір та систематизацію даних, а також враховувати результати ведення управлінського і фінансового обліків. В свою чергу, визначена корпоративною структурою система бюджетів, яка утворює інформаційне середовище для здійснення контролю, має відображати особливості формування витрат елементами та логістичною системою в цілому. Це дозволить скоротити час і витрати на контрольні функції та мінімізувати фінансові ризики.

5. Прогнозування обсягів витрат, їх ранжування та структурування строків виконання логістичних показників. В межах даного напрямку має здійснюватися прогнозна оцінка логістичних показників через інтеграцію аналітичної інформації відносно формування витрат та їх ранжування за встановленими класифікаційними ознаками. При цьому важливим є пошук аналітичних залежностей, побудова вірогідних графіків руху логістичних потоків, оцінка прогнозних обсягів витрат з точки зору їх збалансованості, пропорційності, залежності від ступеня задоволення корпоративних потреб.

Застосування корпоративних логістичних систем управління витратами

забезпечить використання механізмів логістичного управління, що створюють синергію основних управлінських функцій (організації, планування, регулювання, координації, контролю, обліку, аналізу) та відповідну ієрархію управлінського персоналу. Це дозволить відслідковувати недоліки в управлінні логістичними потоками на основі виявлення невідповідностей в їх параметрах; проводити повноцінний аналіз логістичної інфраструктури у напрямку виявлення коливань в цінах на товари, роботи, послуги та прогнозування їх змін у показниках бюджетів; забезпечити ритмічність та синхронізацію руху фінансових, матеріальних, інформаційних потоків, що зумовить оптимізацію витрат корпоративної структури; координувати рух та рівень суттєвості інформаційних потоків, що надходить до елементів логістичної системи; використовувати принципи інтегрованості логістичних підходів, які передбачають включення до процесу управління витратами корпоративної структури всіх її елементів; оптимізувати витрати корпоративної структури за рахунок створення оптимальних логістичних ланцюгів руху логістичних потоків та вибору вигідних напрямів і форм проведення аутсорсинга.

УДК 657

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ»

Ломінога І.В., ст. викладач (УкрДУЗТ)

Українські вчені-економісти досі сперечаються та не можуть дійти єдиної думки до визначення поняття «витрати». У науковій літературі зустрічаються терміни «витрати», «затрати», «видатки», «втрати» та деякі інші. Автори пропонують безліч визначень сутності кожного з цих понять, порівнюють їх, поділяють за сферами використання, полемізують щодо правомірності та необхідності вживання. Одні вчені вважають їх синонімами, інші зовсім різними термінами, а треті взагалі заперечують право на існування всіх, окрім